

# MOSTY - NASZE SŁOWO

Rok IV

Nr 24 (427)

Łódź, poniedziałek 29 sierpnia 1949 r.

Pismo Żydowskiej Partii Robotniczej

(Poalej-Sjon Haszomer Hacair)

Wychodzi trzy razy w tygodniu

w poniedziałki, środy i piątki

## NA FALI DNIA

### Czołowy szermierz pokoju

Przed 33-ma laty na gruzach obalonego reżimu carskiej Rosji powstało nowe Państwo Radzieckie — pierwsze tego rodzaju na ziemi. Państwo to było dlatego zjawiskiem nowym w historii ludzkości, że u podstaw jego leżały na równi z zasadami sprawiedliwości społecznej — ideały pokoju i braterstwa narodów. Nie jest przypadkiem że pierwszym krokiem młodej władzy radzieckiej było potępienie toczącej się wówczas wojny imperialistycznej i podjęcie kroków mających zapewnić pokój Krajowi Rad.

33 lata istnienia Związku Radzieckiego — to historia 33 lat nieprzerwanej nie słabnącej ani na chwilę walki o pokój. Nic w tym dziwnego. Pokojowy charakter leży w samej naturze państwa socjalistycznego: Celem agresji jest podbicie innego narodu czy też grupy narodów, aby pójść jej wyzyskiwać ze strony zwycięzcy. Ludzie radzieccy nie żyją z wyzysku — budują nowe życie na własnej twórczości i wolnej pracy. Dlatego obca im jest wszelka agresja.

Te oto momenty sprawiły, że polętny Związek Radziecki stał się NATURALNYM przywódcą światowego obozu, walczącego o pokój i braterstwo narodów. Kierownicza rola ZSRR kraju, które go przeszłość jest nieprzerwanym pasmem triumfu i idei postępu — stanowi rękojmię triumfu obecnej walki, jaką toczy ludzkość o pokój.

Dlatego oczy całej ludzkości — miliony prostych ludzi, dla których wojna jest synonimem nędzy i zagłady zwrócone są dziś na Moskwę, gdzie odbywa się Wszechzwiązkowa Konferencja Zwoleńników Pokoju. Miliony ludzi wiedzą, że toczy się konferencja jest nie tylko demonstracją na rzecz pokoju, lecz dalszym etapem konkretnej walki przeciw garsce tych, dla których wojna oznacza nie nędzę, ale nowe zyski i grabieże. Toczona dziś przez obóz postępu walka o pokój nie ma nic wspólnego z czczym pacyfizmem burżuazyjnym który w najlepszym wypadku potrafił zdołać być się na platoniczne deklaracje i apele. Walka o pokój której

przewodzi Związek Radziecki, przejawia się w czynnym, aktywnym krzyżowaniu i pociąganiu zdradzieckich planów szajki podległych wojennych. Ta aktywna walka doprowadzi nie tylko do zniweczenia zbrodniczych zamierzeń, lecz pogrąży i unicestwi samych autorów planu trzeciej wojny.

Miliony ludzi na całym świecie oczekują — i nie zawiodą się w swych oczekiwaniach — że Wszechzwiązkowa Konferencja Zwoleńników Pokoju nakreśli dalsze konkretne formy walki, wytyczy dalszą drogę obozu pokoju i postępu, drogę, która powieści go do zwycięstwa.

Naród żydowski najbardziej chyba świadomy jest losu, jaki gotuje mu podległość, przygotowujący nową wojnę. Za wyjątkiem garstki zdegenerowanych zdrajców, którzy przeszli na żołąd reakcji i imperializmu — nie ma w świecie Żyda, który nie zdawałby sobie sprawy, że nowa wojna przyniosłaby zagładę państwa Izrael, okupionemu krwią i cierpieniami pokoleń. Nie ma Żyda, któryby nie zdawał sobie sprawy, że nowa wojna przyniosłaby zagładę biologiczną naszemu narodowi jako takiemu.

Sprawa pokoju jednoczy dziś najszersze rzesze ludzi na całym świecie. Konsoliduje ona wewnętrznie naród żydowski i jednoczy go z masami robotniczymi całego świata, walczącymi o swe lepsze jutro. Naród nasz oczekuje z ufnością i życzliwym Wszechzwiązkowym Konferencji — pomyślnych obrad. Płomienne pozdrowienia przesyła Konferencji obóz proletariackiego syjonizmu, złączony najmocniejszymi więzami z wielkim narodem radzieckim, który kroci na czele ludów, walczących o pokój i postęp. (h — k)

### Z prac parlamentu Izraela

## Nowa ustawa o podatkach

TEL-AWIW 24.8. (Kol. Israel). Zgromadzenie Ustawodawcze Izraela debatowało dziś nad wnioskiem ustawy o podatku dochodowym. W wyniku dyskusji uchwalono wniosek o zwolnieniu ruchu spółdzielczego z podatku dochodowego. Skasowano udogo-

dnienia podatkowe, nadane przez rząd mandatowy.

Referując projekt ustawy, minister skarbu Kaplan wspominał, że decyzja rządu izraelskiego, jest jednym z kroków, zmierzających do popierania ruchu spółdzielczego. TEL-AWIW 25.8. (Kol. Israel)

Parlament uchwalił dalsze zmiany w dotychczasowej polityce podatkowej. M. in. odrzucono wniosek, zalecający przyznanie szeregu ulg kobietom pracującym w wypadku, gdy jej mąż pracuje. Uchwalono natomiast szereg ulg podatkowych, rosnących proporcjonalnie do ilości dzieci posiadanych przez płatnika.

Wprowadzono szereg zmian w opodatkowaniu widowisk kulturalnych, oddzielając sprawę widowisk teatralnych od przedstawień w kinoteatrach. Te ostatnie podleżą wyższemu opodatkowaniu.

Ministerstwo Skarbu upoważnione zostało do poczynienia odpowiednich zmian w opodatkowaniu szeregu widowisk w myśl zaleceń ministerstwa oświaty, lub ministerstwa spraw wewnętrznych. Podwyższono również podatek od sprzedaży gruntów i nieruchomości w wypadku, gdy wartość ich przekracza sumę tysiąca funtów izraelskich.

Na wniosek partii Mapam postanowiono połączyć dotychczasowe zarządy miast Ramat Gan i Bnei Brak — w jedną całość.

### CRZZ SPIESZY Z POMOCĄ OFIAROM POŻARÓW WE FRANCJI

Warszawa (PAP). Centralna Rada Związków Zawodowych wysłała następującą depeszę do sekretarza generalnego CGT — Frachona:

„Sekretariat CRZZ dając wyraz głębokiej solidarności polskiego ruchu zawodowego z milijonami pokój narodem francuskim, uchwalił na swym posiedzeniu w dniu 26-go sierpnia r. przekazać niezwłocznie sumę 300 tys. franków na zbiorczą organizowaną przez bratnią CGT na rzecz ofiar pożarów lasów w południowej i zachodniej Francji.

Centralna Rada Związków Zawodowych w imieniu wszystkich zrzeszonych w Związkach Zawodowych członków, składa na Wasze ręce, drogę Towarzyszu, wyrazy szczerego współczucia z rodzinami ofiar i wszystkim dotkniętymi tym nieszczęściem“.

## Wszechzwiązkowa Konferencja Zwoleńników Pokoju

### rozpoczęła obrady w stolicy ZSRR

W dniu 25-go bm. rozpoczęła się w Moskwie Wszechzwiązkowa Konferencja Zwoleńników Pokoju. Obradom przewodniczy członek Akademii Nauk ZSRR prof. Grekow, przewodniczący Komitetu Przygotowawczego Konferencji. Do przedyskutowania konferencji powołano kilkadziesiąt osób — przedstawicieli radzieckiego świata pracy, nauki i kultury oraz szereg delegatów z zagranicy. Na porządek dzienny obrad składają się:

1) Referat zastępcy sekretarza generalnego Związku Pisarzy Radzieckich Mikołaja Tichonowa pt. „Obrona pokoju i walka przeciwko podległościom do nowej wojny“.

2) Wybór stałego Radzieckiego Komitetu Obrońców Pokoju.

W pierwszym i drugim dniu obrad wystąpił szereg mówców, którzy podkreślili narastanie ruchu w obronie pokoju wśród najszerszych mas ludowych świata oraz kierowniczą rolę ZSRR w walce o lepsze jutro ludzkości.

W drugim dniu Konferencji wygłosił m. in. przemówienie, witany owacyjnie przez zebranych, przewodniczący Polskiego Komitetu Obrońców Pokoju prof. Jan Dembowski.

### 15 tys. młodzieży przygotowuje się do pracy na roli

TEL-AWIW (Kor. wł.) — 2500 chłopców i dziewcząt znajduje się obecnie w specjalnych obozach zorganizowanych przez Wydział Młodzieżowy przy Agencji Żydowskiej.

Ogólna ilość osób przybyłych w ramach aliji młodzieży od roku 1934, wynosi 40 tysięcy. Pochodzą oni z 42 krajów. Z tej liczby otrzymuje obecnie przygotowania rolnicze 15 tysięcy.

Zostali oni rozmieszczeni w kibucach, koloniach i w pokrewnych instytucjach. Tysiące z nich

zwerbowało się w okresie trwania wojny wyzwolenczej do szeregów armii. Wielka ich część okryła się chwałą na polach walki i niemało z nich zginęło.

Ostatnio daje się zauważyć wzmożoną działalność Wydziału Młodzieży, który szczególną opieką otacza młodzież z Pn. Afryki. Młodzież ta zostaje wychowywana w ośrodkach przygotowawczych we Francji. Wydział planuje zorganizowanie w najbliższym czasie specjalnego seminarium dla kierowników takich ośrodków.

## Dorobek gospodarczy Polski Ludowej

### ilustruje wystawa przemysłu lekkiego w Moskwie

Tydzień temu w stolicy Związku Radzieckiego otwarto wystawę polskiego przemysłu lekkiego, połączoną z wystawą malarstwa i rzeźby. Jest to pierwsza większa impreza polska w Moskwie. Nic dziwnego, iż wywołała ona tak szalone wprost zainteresowanie. Z depesz prasowych, nadchodzących z Moskwy wynika, że wystawa polska stała się tam prawdziwym ewenementem i cieszy się niezwykłą frekwencją. Polska prezentowała bratnim narodom ZSRR to wszystko, czego dokonała przy wielkiej pomocy na przestrzeni miniego 5-lecia istnienia władzy ludowej. Pokazuje twórczy dorobek gospodarczy mas ludowych, okupiony niekiedy dużymi ofiarami w ciężkiej walce z podziemiem i reakcją wewnętrzną, z najemnikami obcych agencji i interesów. Osiągnięcia Polski na polu gospodarczym i planowe realizowanie programu budowy socjalizmu, przejawiające się dziś niemal na każdym kroku, w każdym pośnięciu rządu i polskiej klasy robotniczej — oto momenty, które zadecydowały o szerokim oddźwięku, jaki wystawa wywołała u najwierniejszego Sojusznika Polski.

Narody ZSRR okazały Polsce efektywną pomoc już wtedy, kiedy na-

jeżdźca hitlerowski panoszył się na ziemiach polskich, obficie zroszonych krwią najlepszych jej synów i milionów zmaltretowanych obywateli. Bohaterska Armia Czerwona walcnie przyczyniła się do przegnanie barbarzyńskiego okupanta, a potem do położenia fundamentów pod nowe, wolne życie bez kapitalistów i bez reakcji. Zniszczony przez hitlerowców przemysł w zburzonych miastach i wsiach, dzięki szybkiej i bezinteresownej pomocy Związku Radzieckiego, dźwignął się z ruin. Krzepnąc z dnia na dzień życie gospodarcze Polski Ludowej odradza się pod znakiem walki o pokój i o dobrobyt szerokich mas pracujących. Armia Radziecka i Wojsko Polskie krwawiły na polach walki o przywrócenie Polsce prawdziwej suwerenności. ZSRR nie szczędził trudów i ofiarnej pomocy dla odbudowy zdevastowanego przemysłu polskiego już wtedy, gdy w ogniu dział trwała końcowa ofensywa wrota nazistowskiego Berlina. Narody ZSRR odbierały sobie od ust, przysyłając wyzwolonej wygłodzonej ludności polskiej zboże, a wkrzeszanym zakładom produkcyjnym surowce. Pierwszy węgiel, pierwsza ruda żelazna i pierwsza bawelna z ZSRR pozwoliły uruchomić fabryki i dać pra-

cie milionom Polaków. Takie fakty i dowody przyjaźni — nie mogą nigdy pójść w niepamięć.

Dość demonstracyjna w Moskwie wystawa jest przede wszystkim dowodem na wielki sukces moralny i polityczny Związku Radzieckiego. Jest — jak słusznie podkreśla cała prasa polska — wystawą przyjaźni i wdzięczności dla narodów ZSRR, które wyciągnęły do narodu polskiego braterską, pomocną dłoń.

Dzięki wzmożonej wymianie gospodarczej z ZSRR polski przemysł zapełnił sobie planowy rozwój i faktycznie rozwija się z takim rozmachem, o którym mógł tylko kiedykolwiek marzyć. Plan produkcyjny są przekraczane, poziom produkcji przewyższył już stan przedwojenny. Powstały nowe gałęzie produkcji, jak fabryki traktorów, samochodów, obrabiarek, precyzyjnych maszyn itp., pozwała łączą przyspieszyć odbudowę miast i osiedli wiejskich, podnosić ich poziom kulturalny i zwyżkować zakochanie realizację planu 3-letniego.

Wzrost dobrobytu, poziomu kulturalnego mas, rozrost produkcji obrazują właśnie eksponaty wystawy polskiej, zurupowane w 3 wielkich pawilonach w parku im. Gorkiego w

Moskwie. Wystawa obok przemysłu prezentuje też zdobycze, będące wynikiem rewolucji kulturalno-społecznej kroczącej ku socjalizmowi Polski. Znaczenie wystawy wykracza przede wszystkim poza ramy normalnego pokazu gospodarczego, czy targów międzynarodowych. Jej wymowa jest znacznie głębsza. Wystawa świadczy o tym, iż ścisła więź, łącząca demokrację ludową w Polsce ze Związkiem Radzieckim, powstała w rezultacie wspólnej walki ze wspólnym, śmiertelnym wrogiem faszyzmem i dzięki olbrzymiej pomocy gospodarczej ZSRR — jest nierozdzielnie związana z dalszym progresem Polski. Wiąż ta stwarza coraz większe możliwości rozwojowe, pozwala budować nowy ustrój na gruzach kapitalizmu i faszyzmu polskiego, daje masom perspektywę szczęśliwego jutra.

Idąc równolegle z innymi demokracjami ludowymi ku postępowi, Polska staje się jednym z doniosłych czynników stabilizacji i pokoju na świecie, staje się integralną częścią obozu pokoju, któremu przewodzi w walce z podlegaczami wojennymi jej wielki Przyjaciel — Związek Radziecki.

Stefan Gelbart.

### NOWE OSIEDLE ROLNICZE

TEL-AWIW, 25.8 (Kol. Israel). W pobliżu Zichron Jaakow założono dziś nowe osiedle, które należy do Związku kibuców Kibuc Meuchad. Członkowie osiedla w liczbie 550 osób są absolwentami szkół izraelskich lub grantami przybyłymi w ramach „alijot noar“.

Osiedle, któremu przyznano 2000 dunamów ziemi, nosi nazwę Ma'aran Michael.

### OBRADE EUROPEJSKIE SEKCJI S. K. Ż.

PARYŻ 24.8 (obsł. wł.) W dniu 29 bm. rozpoczyna się tu obrady europejskiej sekcji Światowego Kongresu Żydowskiego. Na porządku dziennym obrad figuruje sprawa „stosunku żydostwa europejskiego do innych skupisk żydowskich w świecie“, sytuacja mniejszości żydowskiej w Niemczech, niebezpieczeństwo odrodzenia antycymityzmu itd.



## Z konferencji w Lozannie

## Komisja zrodziła nową komisję...

Tym razem „dla zbadania sytuacji gospodarczej Izraela i krajów arabskich“

TEL-AWIW 24. 8. (Kol. Israel). Rzecznik Komisji Pojednawczej oświadczył dziś, że delegacje izraelska i arabska przyjęły projekt Komisji, która zbada sytuację gospodarczą tych państw. Komisja ta ma przygotować sprawozdanie dla nadchodzącej sesji Generalnego Zgromadzenia w Lake Success.

Jeden z przewodniczących delegacji izraelskiej — Reuven Szilo ach oświadczył, że Izrael posiada własne plany rozwoju gospodarczego. „Każdy jednak plan rozwoju gospodarczego z ramienia komisji ONZ zradzać się będzie z celami rządu Izraela“.

Komisja Pojednawcza postanowiła wydelegować swego przedstawiciela do Jerozolimy do czasu, gdy zapadnie ostateczna decyzja dotycząca losów tego miasta.

TEL-AWIW 25. 8. (Kol. Israel). Komisja, której zadaniem będzie zbadanie sytuacji gospodarczej państw, włączanych bezpośrednio w konflikt palestyński, składa się z 40 osób. Uda się ona na Bliski Wschód, za trzy tygodnie. W kołach politycznych zwraca się uwagę na fakt, że zarówno delegacja izraelska jak i arabskie przyjęły z zadowoleniem utworzenie nowej komisji. O zgodzie obu stron powiadomiono sekretarza ONZ Trygve Lie.

Korespondenci donoszą z Lozany, że plan utworzenia nowej komisji gotowy był już przed kilkoma dniami. Komisja Pojednawcza zatwierdziła skład osobowy nowej 40-osobowej komisji zgodnie z imienną listą, zaproponowaną przez Trygve Lie.

Komisja Pojednawcza, delegując swego przedstawiciela do Jerozolimy, poleciła mu sprawowanie kontroli nad miastem wysuwanie własnych propozycji, dbałość o stabilizację warunków życia w Jerozolimie.

Komisja zwróciła się do Trygve Lie z prośbą o wyznaczenie odpowiedniej osoby, która objęłaby to nowe stanowisko.

LOZANNA. Po kilkudniowych konsultacjach z wysokimi urzędnikami rządu amerykańskiego i francuskiego, do Lozanny powrócił amerykański przedstawiciel w komisji Pojednawczej, ONZ dla Palestyny — Porter.

Porter zaproponował komisji rozpatrzenie sytuacji ekonomicznej krajów Bliskiego Wschodu pod kątem widzenia „problemu uchodźców arabskich“. Według propozycji Portera, na czele ekspertów, którzy zajęliby się tą sprawą stanąłby Amerykanin, a raport, opracowany przez nich, byłby włączony do raportu komisji Pojednawczej. Raport komisji zostanie przedstawiony Zgromadzeniu Generalnemu ONZ.

## W trosce o syjonistyczne wychowanie żydów w krajach diaspory

TEL-AWIW 25. 8. (Kol. Israel). Organizacja „Hechaluc“ w porozumieniu z Agencją Żydowską zorganizuje we wrześniu seminarium dla instruktorów ruchu syjonistycznego w krajach diaspory. Seminarium to trwać będzie 4 miesiące i przeznaczone jest głównie dla wysłanników, którzy udadzą się do krajów arabskich i Afryki północnej. Uczestników seminarium wytypowały syjonistyczne organizacje robotnicze.

W związku z organizowanym kursem odbyła się dziś konferencja z udziałem Eliahu Dobkina i Mo'ze Kola, na której poruszono problemy organizacyjne i pedagogiczne, związane z projektowaną akcją wychowawczą wśród młodzieży żydowskiej z krajów diaspory.

## Po wizycie Abdulli u Bevina

ABDULLA UDAJE SIĘ DO FRANCJI I HISPANII FRANKISTOWSKIEJ

LONDYN (Telepress). Odbijające się obecnie w Londynie rozmowy w sprawie utworzenia Wielkiej Syrii ujawniły różne trudności, pękające się przed urzeczywistnieniem tego planu. Poza bowiem owozycy ludności Syrii, arabskiej Palestyny i Transjordanii, które to kraje mają tworzyć „Wielką Syrię“, należy również zważyć na życie różnych krain arabskich i Francji, nie licząc już Stanów Zjednoczonych, które na podobnie podobnie będą miały decydujący głos w tej sprawie. Imperjaliści brytyjscy nie utracili nadziei i są nadal dobrej myśli.

Plan ich przewiduje najpierw pozyskanie aprobaty Francji i znalezienie nowego sojusznika w osobie generała Franco. W tym celu postanowili wysłać do obydwóch tych krajów swego najwierniejszego sługę, Emira Abdullę, który ma przekonać rząd francuski i generała Franco o konieczności udzielenia Wielkiej Brytanii pomocy dla realizacji jej planów na Bliskim Wschodzie. W przeciwnym bowiem razie „usadowią się w tej części świata Stany Zjednoczone, które nie zawahają się wyrugować z krajów arabskich zarówno Francję jak i Hiszpanię“.

Plan ich przewiduje najpierw pozyskanie aprobaty Francji i znalezienie nowego sojusznika w osobie generała Franco. W tym celu postanowili wysłać do obydwóch tych krajów swego najwierniejszego sługę, Emira Abdullę, który ma przekonać rząd francuski i generała Franco o konieczności udzielenia Wielkiej Brytanii pomocy dla realizacji jej planów na Bliskim Wschodzie. W przeciwnym bowiem razie „usadowią się w tej części świata Stany Zjednoczone, które nie zawahają się wyrugować z krajów arabskich zarówno Francję jak i Hiszpanię“.

TEL-AWIW. — Komentując wyniki spotkania króla Transjordanii Abdullaha z ministrem Bevinem, londyński korespondent dziennika „Herald“ pisze, że „Wielka Brytania wyraziła zgodę“ na ponowne uzbrojenie armii transjordanickiej i zapewnienie jej w nowsze rodzaje broni oraz na poparcie żądań Transjordanii przyłączenia do niej arabskiej części Palestyny oraz żądań odnośnie podziału Jerozolimy.

## ABDULLA WCIAŻ MARZY O „WIELKIEJ SYRII“

KAIR. Egipski dziennik „Al Misr“, w korespondencji z Londynu donosi o oświadczeniu bawiego tam króla Transjordanii — Abdulla na temat stworzenia tzw. „Wielkiej Syrii“. Król miał oświadczyć: „Wielka Syria powinna zjednoczyć małe państwa arabskie, a kierować nią winna dynastia Haszemitów“.

## Pobożne życzenia Egiptu nie spełniły się

KAIR. — W stolicy Egiptu lansowane były w ostatnich dniach pogłoski o rzekomym nowym zamachu stanu w Syrii, w którym miał zginąć plk. Hinnawi, główna sprężyna puczu przeciw Zaimowi. Doniesienia z Damaszku położyły kres tym tajemnym życzeniom Egiptu, bowiem zabójca Zaima cieszy się, jak dotychczas, dobrym zdrowiem.

Nowy reżim w Syrii przystępuje szybko do „reorganizacji“ systemu politycznego i powołano już 30-osobowy komitet, mający opracować nową syryjską konstytucję, według projektu przedstawionego przez komitet.

Równocześnie premier Hasmem Atas si zapewnił przedstawicieli prasy tureckiej, iż „jest przekonany o przyjacielskich stosunkach z Turcją, które nie ulegną pogorszeniu po zmianie rządu, gdyż ten nie zamierza przerwać ślinnych więzów, łączących oba kraje“.

## TURCJA NAWIAZUJE STOSUNKI Z NOWYM PRZEMEM SYRYJSKIM

TEL-AWIW 25. 8. (Kol. Israel). Z Damaszku donoszą, że wkrótce nastąpi wymiana przedstawicieli dyplomatycznych pomiędzy Turcją a Syrią. Decyzja rządu tureckiego komentowana jest w kołach politycznych jako krok, uznający nowy rząd syryjski.

Z Kairu donoszą, że rząd egipski nie kwapi się z decyzją uznania nowoutworzonego rządu Syrii. Tego rodzaju oświadczenie złożył dziś przedstawicielom prasy premier Egiptu.

## BYLI JENCY ARABSCY DZIĘKUJĄ RZĄDOWI IZRAELA

TEL-AWIW. (Kol. Israel). — Ministerstwo spraw wewnętrznych otrzymało list z podziękowaniami od grupy Arabów, zwolnionych z obozów jenieckich. Jak wiadomo, dzięki staraniom Wydziału ministerstwa dla spraw muzułmańskich zwolniono grupę 260 Arabów, którzy w swoim czasie współpracowali z bandami arabskimi.

Arabom tym zezwolono na powrót do swych rodzin.

## HOTELARZ Z M'AMI, PUDUJE LUKSU SOWY HOTEL W TEL-AWII

NOWY JORK (ZAT). Dzielnicy syjonistycznej i właścicieli hotelu w Miami Leon Ell zorganizował spółkę finansistów amerykańskich, brytyjskich i południowo-afrykańskich, którzy w najbliższym czasie przystąpią do budowy luksusowego hotelu na wybrzeżu w Tel-Awii.

## Prasa angielska o sprawie Bliskiego Wschodu

LONDYN. — Sprawy Bliskiego Wschodu zajmują stale wiele miejsca na łamach prasy londyńskiej. „Times“ poświęca dłuższy artykuł zagadnieniu współpracy gospodarczej krajów arabskich, udzielając im „porad“, aby „jak najszybciej stworzyły odpowiedni mechanizm, który pozwoliłby na jak najlepsze wykorzystanie zasobów własnych, jak i pomocy, której mogą udzielić państwa zachodnie“.

Dziennik podkreśla znaczenie konferencji gospodarczej krajów muzułmańskich, która ma się odbyć w listopadzie br. w Kairze. Według informacji „Timesa“, minister finansów Pakistanu — Ghulam Mohammed — organizator wspomnianej konferencji, będzie dążył do stworzenia między muzułmańską organizacją gospodarczą, która „cieszyłaby się zaufaniem zarówno mocarstw zachodnich, jak i państw muzułmańskich“.

## MAC DONALD POZOSTAJE NA DWA MIESIĄCE W USA

TEL-AWIW 20. 8. (Kol. Israel). Ambasador Stanów Zjednoczonych w Izraelu James Mc Donald oświadczył dziś w Nowym Jorku, że zatrzyma się w USA na okres dwóch miesięcy. Mc Donald udał się do USA celem przeprowadzenia narad z Departamentem Stanu.

Mówiąc o problemach Izraela ambasador amerykański oświadczył, że najtrudniejszym z nich jest sprawa zapewnienia mieszkań nowoprzybyłym imigrantom. Ambasador wyraził swój podziw dla tempa rozwoju Izraela.

## DZIAŁALNOŚĆ ORG. „HIAS“

NOWY JORK (ZAT). Organizacja Hias w ostatnim okresie udzieliła pomocy ogółem około 11,000 Żydów. Z tej ilości 5629 osób skorzystało z pomocy HIAS'u w Niemczech, 1560 w Francji, 1019 w Austrii, 438 w Czechosłowacji, 388 w Włoszech, 418 w Polsce, 271 w Bułgarii, 246 w Anglii, 258 w Belgii, 245 w Szwecji, 210 w Szwajcarii, 135 w Holandii, 115 w Węgrzech, 129 w Rumunii i 58 w Turcji. Żydom tym HIAS dopomógł się osiedlić w następujących krajach: 6,918 w Stanach Zjednoczonych, 1,016 w Izraelu, 765 w Kanadzie, 493 w Argentynie, 453 w Brazylii, 457 w Australii i 359 w różnych krajach Europy.

Liczba podopiecznych HIAS'u w okresie sprawozdawczym bieżącego roku, przekroczyła liczbę podopiecznych HIAS'u w tym samym okresie ubiegłego roku.

TEL-AWIW. (Kol. Israel). — Towarzystwo żeglugi handlowej, obsługujące linię komunikacyjną Izrael — Stany Zjednoczone zakupiło dwa nowe statki, z których każdy posiada wyporność 10,500 ton. Nowe statki noszą nazwy „Tel-Awiw“ i „Jaffa“. Wraz z „Haifa“ Towarzystwo dysponować będzie obecnie trzema statkami handlowymi.

Projektuje się zakup dalszych trzech jednostek.

TEL-AWIW 24. 8. (Kol. Israel). W Londynie przebywa przewodniczący zrzeszenia przemysłowców izraelskich, — Arie Szenkar, który oświadczył dziś, że firmy francuskie i brytyjskie dążą do nawiazania kontaktów handlowych z Izraelem. Celem wizyty Szenkara w Londynie jest zakupienie surowców i maszyn dla przemysłu izraelskiego.

Pan Szenkar, który jak się okazuje jest nie tylko wielkim przedsiębiorcą prywatnym, wyraził nadzieję, że „rozszerzenie stosunków handlowych pomiędzy przedsiębiorcami brytyjskimi a izraelskimi doprowadzi w konsekwencji do poprawy stosunków pomiędzy oboma krajami również i w innych dziedzinach“. Oświadczył on dalej, że fabrykanci żydowscy w Anglii wykazują zainteresowanie dla możliwości inwestycji w przemśle izraelskim.

## Kronika gospodarcza

do poprawy stosunków pomiędzy oboma krajami również i w innych dziedzinach“. Oświadczył on dalej, że fabrykanci żydowscy w Anglii wykazują zainteresowanie dla możliwości inwestycji w przemśle izraelskim.

## INWESTYCJE W PRZEMYSŁE IZRAELSKIM

TEL-AWIW 24. 8. (Kol. Israel). W ciągu ub. roku inwestycje w gospodarce izraelskiej wyraziły się sumą 50 milionów funtów. Nie sumę tę złożyły się kapitały rządowe, samorządowe i prywatne. Obecnie przygotowuje się budowę pięciu nowych zakładów przemysłowych.

Piętnastu przemysłowców izraelskich zamówiło w USA urządzenie inwestycyjne na sumę 4 milionów dolarów.

## PLAN WYZYSKANIA ZASOBÓW WODNYCH TYGRYSU I EUFRATU

LAKE SUCCESS. Na światowej konferencji „zasobów wodnych“ ekspert Iraku — Sevan — przedstawił plan wyzyskania zasobów wodnych Tygrysu i Eufratu. Według Sevana, plan ten zapewniłby zamiane olbrzymich,

## Na froncie aliji

TEL-AWIW 24.8. (Kol. Israel). Wydział imigracyjny Agencji Żydowskiej opublikował dziś w Jerozolimie sprawozdanie, z którego wynika, że w ciągu półrocza 1949 przybyło do Izraela 150 tysięcy imigrantów z 52 krajów świata: z Niemiec — 35.000 osób, z Turcji — 18.000, z Włoch — 1500, z północnej Afryki — 11 tys. Pozostali imigranci przybyli z innych krajów, głównie europejskich.

TEL-AWIW (ZAT) — Naczelny dyrektor Wydziału Imigracyjnego udzielił ostatnio prasie izraelskiej najnowszych informacji z dziedziny aliji i nakreślił perspektywę ruchu imigracyjnego w najbliższych miesiącach.

Pod koniec bieżącego roku liczba Żydów w państwie Izrael

osiągnie milion. Po przewiezieniu do Izraela w pierwszym roku jego istnienia uchodźców żydowskich z Cypru i Adenu oraz pomasowej imigracji Żydów z Jugosławii, rząd planuje obecnie przewiezienie reszty Żydów z obozów w Austrii i Niemczech.

W ciągu ostatnich trzech miesięcy przybyło do Izraela 50.000 imigrantów, podczas gdy od początku istnienia państwa żydowskiego, przybyło ogółem 265 tysięcy imigrantów. Łącznie z naturalnym przyrostem ludności w ciągu tego roku, przybytek wynosi 285 tysięcy, czyli 44 procent na 100 w zestawieniu z ilością Żydów na początku okresu sprawozdawczego, co w chwili obecnej czyni 940 tysięcy żydowskich mieszkańców w Izraelu.

## Życie w Jerozolimie normalizuje się

TEL-AWIW 24.8. (Kol. Israel). W Jerozolimie odbyła się konferencja prasowa, w czasie której prezydent miasta Daniel Auster udzielił szeregu wyjaśnień, dotyczących rozwoju Jerozolimy oraz planów jej rozbudowy na przyszłość.

Miasto liczy obecnie 96.000 mieszkańców żydowskich. Przez

przyłączenie nowych dzielnic jak Bnej Brit, Givat Szaul i innych, obszar municypalny miasta powiększył się znacznie. Budżet roczny władz miejskich (od 1 kwietnia 1949 do 1 kwietnia 1950) wynosił sumą 2 milionów funtów, podczas gdy w okresie ubiegłego roku wynosił jedynie 422 tysiące funtów. Wzrost ten jest wyrazem nowych obowiązków, jakie spada na władze miejskie.

Miasto planuje rozszerzenie działalności w dziedzinie opieki społecznej, wzmoczenie budownictwa oraz zwiększenie wydatków na cele szkolnictwa powszechnego w myśl ustawy o bezpłatnym przymusowym nauczaniu. Ponadto władze miejskie muszą się liczyć z wydatkami na cele religijne, włączając pod uwagę specyficzny charakter Jerozolimy.

Na cele budownictwa przeznaczono 720 tysięcy funtów. Naprawione zostaną stare szosy, podejmie się budowę nowych szlaków komunikacyjnych. Część preliminowanego budżetu pochłonie urządzenie rurociągu wodnego na linii Rosz Ajin — Hulda — Szar Haza'il.



## Na łamach prasy izraelskiej

„AL HAMISZMAR O SYTUACJI UCHODZCÓW ARABSKICH I PODZIALE JEROZOLIMY.

TEL AWIW. „Al Hamiszmar” w korespondencji z Jerozolimy donosi o stale pogarszającej się sytuacji w obozach dla uchodźców arabskich. Dziennik stwierdza, iż w pobliżu Jerycho, w obozach dla uchodźców wybuchły choroby i epidemie. Podobnie przedstawia się sytuacja w obozie arab.

Dziennik donosi o demonstracjach uchodźców, którzy nie zgadzają się na plany osiedlenia w krajach arabskich i domagają się, by odesłano ich do domów.

Władze Transjordanii starają się, w miarę możliwości, usuwać uchodźców z miast, osadzając ich w obozach.

Rzecznikiem uchodźców stał się ostatnio dziennik „Falastin”, który atakował przywódców arabskich za stosunek do sprawy uchodźców, przepowiadając, iż „problem ten znajdzie swoje zakończenie w rozproszeniu się uchodźców w krajach arabskich”.

TEL AWIW. W korespondencji z Jerozolimy „Al Hamiszmar” zajmuje się sprawą propozycji Izraela i Transjordanii co do podziału Jerozolimy. Dziennik powołując się na opinie obserwatorów jerozolimskich, głosi, że „Izrael i Transjordanii pragną zakończyć tę sprawę w czasie obrad plenium ONZ, na zasadzie podziału według obecnych granic”.

Jak wiadomo, Wielka Brytania w o wiele mniejszym stopniu niż Francja jest zainteresowana podziałem Jerozolimy, natomiast Stany Zjednoczone wołająby umiędzynarodowienie tego miasta. Przedstawiciele USA za znaczącą jednak, że zgodzą się na podział, jeśli w mieście pozostanie stały aparat kontrolny.

„Al Hamiszmar” przypuszcza, iż koła kościelne przeciwstawiają się w ostatniej chwili podziałowi, co jednak zdaniem obserwatorów, nie będzie miało widoków powodzenia.

PREMIER LIBANU UBIEGA SIĘ O SZYBSZE ZWOŁANIE KONFERENCJI LIGI ARABSKIEJ.

BEJRUT. Premier Libanu — Riad el Solh — zwrócił się do premiera egipskiego — Sirry Paszy z propozycją wcześniejszego zwołania konferencji Ligi Arabskiej. Jak wiadomo Riad el Solh czyni starania, aby załagodzić napięcie po śmierci Zaima stosunki egipsko-syryjskie i nalega na szybkie zwołanie konferencji Ligi, która określi stanowisko państw arabskich wobec przewrotu w Syrii.

Decyzja Iraku co do ustalenia daty zwołania konferencji ma zapasć po powrocie gen. Nuri Paszy z Alek sandrii, gdzie irański premier konferował z Sirry Paszą.

## Akademia żałobna

w 7-ą rocznicę zagłady Żydów Otwocka

WARSZAWA (ŻAP). Dnia 21 sierpnia br. — w 7-mą rocznicę zagłady Żydów otwockich — odbyła się w sali Domu Robotniczego w Otwocku uroczysta akademii żałobna.

Akademii zagał burmistrz m. Otwocka — ob. Ślimakowski.

Jako pierwszy przemówił przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej w Otwocku — ob. Porajski, który scharakteryzował wkład robotników żydowskich w walkę o wyzwolenie Polski i napomknął politykę państw anglosaskich zmierzającą do odrodzenia militarnego Niemiec. W zakończeniu mównica stwierdziła, że siły pokoju i postępu potężniejsze są od obozu reakcji i wyraził przekonanie, że nie dopuszczą one do powtórzenia bestialskich zbrodni hitlerizmu.

ADWOKAT ŻYDOWSKI  
OBROŃCA B. MARSZAŁKA  
MANNSTEINA

LONDYN (ŻAP). Trzydziestoletni adwokat żydowski, Samuel Silkin, syn brytyjskiego ministra od budowy — wybrany został obrońcą głównym w procesie zbrodniarza wojennego Mannsteina, b. feldmarszałka hitlerowskiego, odpowiedzialnego za masową zagładę Żydów na okupowanych terenach Związku Radzieckiego i Polski. Proces Mannsteina rozpoczyna się dnia 23 bm. w Hamburgu.

## Życie Żydowskie w Polsce

### Uroczystości w 6-ą rocznicę powstania w getcie białostockim

6-ta rocznica powstania w getcie białostockim była odbchodzą na szczególnie uroczystości. O zasięgu przygotowań świadczy choćby fakt odbycia około stu zebrań i akademii na terenie samego miasta, w których uczestniczyło przeszło 11.000 osób, oraz specjalna audycja, nadana przez białostocką stację radiową. Również prasa miejscowa opublikowała szereg artykułów, naświetlających historię i znaczenie tego bohaterstwa zrywów.

16 sierpnia już od wczesnych godzin rannych tysiączne rzesze ciągnęły w kierunku cmentarza gettowego, gdzie około południa rozpoczęły się właściwe uroczystości żałobne. Wśród ogólnego wzruszenia i ciszy składa raport pozostały przy życiu powstańcy getta białostockiego i partyzant, Mosze Buch (Marek).

Następnie składają wieńce delegacje krajowe i zagraniczne. Bratnie mogiły i pomnik ku czci poległych toną w powodzi kwiatów. Na wielu szarfach widnieją napisy: „Chwała bohaterom za naszą i Waszą wolność”.

O godzinie piątej rozpoczęła się uroczysta akademii w zapelnionej po brzegi sali kina „Ton”. Za stołem prezydiatnym zasiadli przedstawiciele: Rządu Polskiego, Wojewódzkiej Rady Narodowej WK PZPR, CKŻ w P. WKŻ, Żydowskiego Instytutu Historycznego, byli powstańcy i partyzanci, delegaci dzieci belgijskich i francuskich (których rodzice

padli w walce z faszyzmem), przewodnicy pracy i inni.

Jako pierwszy zabiera głos przedstawiciel Rządu, wicewojewoda Wyżyskowski. Z kolei występują z przemówieniami: przewodniczący WRN mgr. Wenclik, przedstawiciel OKZZ Kobesko oraz delegat dzieci belgijskich i francuskich Tomasz Kochman. Mówcy w zwięzłych słowach dokonują przeglądu walk w getcie białostockim i oddają hołd poległym bohaterom.

Dłuższe przemówienie okolicznościowe wygłosił I-szy sekretarz Wojewódzkiego Komitetu PZPR, poseł Tureniec. Z obszernym referatem na temat powstania wystąpił dyrektor Żydowskiego Instytutu Historycznego, Ber Mark.

Następnie przewodniczący WRN mgr. Wenclik — imieniem Prezydenta Rzeczypospolitej ob. Bolesława Bieruta — dokonał dekoracji powstańców, partyzantów i uczestników podziemnego ruchu oporu w Białymstoku. Odznaczeni zostali: pośmiertnie —

komendant powstania w getcie białostockim Daniel Moszkowicz — Krzyżem Grunwaldu III klasy, Gefon Władysław, Jasnower Herszel (Rozental), Nowogródzka Judyta i Malméd Jicchak — srebrnym krzyżem orderu „Virtuti Militari”, Łuński Gr’sza i Mer-sik Cwi — złotym Krzyżem Zasługi. Odznaczenia doręczone zostały najbliższym krewnym poległych. W większości wypadków — w braku rodziny — przekazała one będą Żydowskiemu Historycznemu muzeum w Warszawie.

Z pozostałych przy życiu bojowników getta i partyzantów otrzy-mali odznaczenia: Lova Symche, Barakan Kalman i Klin Eli — Krzyż Walecznych oraz dr Tobiasz Citron — złoty Krzyż Zasługi.

Po zamknięciu części oficjalnej wyświetlone zostały filmy: „My Żydzi polscy” („Mir Lebni — glibbene”), „Uroczystości gettowe w Warszawie” i „Piąta rocznica powstania w getcie białostockim” (reportaż).

### Postacie bohaterów

## Anka Lewin (Chana)

W życiu codziennym zwano ją — Anka. Znałam Ankę, jako młodą dziewczynkę. Wysoka, chuda. Blond włosy — wyraz twarzy zawsze prawie poważny, skupiony. W latach szkolnych, w Jungborze, rosła i zmieniała się. Z dziecka przeobrażała się w dziewczę, z dziewczęcia — w kobietę. Miała w sobie zawsze dużo oporu: Córka nauczycielki Szejny Pat-Lewin, która również bohaterką zginęła w powstaniu białostockim. Godna córka swej matki, naszej towarzyski.

Pamiętam ostatnie zebranie Jungboru w pierwszych dniach września. Zebranie u tow. Szejny w domu. Tego samego dnia zginął jeden z uczestników narady — ulubieniec nasz, tow. Jankel. Nazwiska nie pamiętam.

Anka skupiona, poważna przysłuchiwała się naradom. W towarzystwie starszych była bardzo małomówna (oddziedziczyła to cechę po ojcu). W gronie swoich rówieśników starała się górować. Ambitna. Wytrwała. Dokładna i systematyczna w pracy. Nie ujawniała nigdy na zewnątrz tem-

peramentu — raczej powściągliwość była jej dominującą cechą w zachowaniu się. To blond dziewczę z „dobrą twarzą” — straszny ojciec i siostry, po bohater-skiej śmierci matki, z którą razem walczyła — zostało łączniczką.

Czternastu młodych ludzi otrzymało aryjskie papiery — i wpadło w ręce gestapo. Anka wyka-zała nieugiętą wolę wobec tortur gestapo, które chciało ją zmusić do zeznań, od kogo dostała dokument i kogo zna z ruchu podziemnego.

Na wszystkie odpowiadała milczeniem. Bohaterska córka swego narodu, w chwili tak ciężkiej zachowała dumną postawę, plując w twarz żandarmowi gestapo, który o tym fakcie sam relacjonował drowi Dattnerowi.

A Chajka Grosman opowiadała mi, że Anka ocalała jej życie. Była łączniczką w jej grupie — nieustraszoną bojowniczką o honor i wolność. Anka Lewin — jedna z walecznych, zapomnianych bohaterów naszego narodu.

Mgr. Siłucka - Kestin

## Konflikt o rafinerie w Haifie

TEL AWIW. „Palestine Post” donosi o decyzji rządu brytyjskiego przesyłania transportów ropy dla rafinerii w Haifie przez kanał Suezki. Pismo przy-puszcza, iż sprawa ta nie wywoła z-danych incydentów, ponieważ Egipt został uprzedzony przez Anglików o ich zamiarze.

Należy przypomnieć, że Egipt skłony jest obecnie do podjęcia pertraktacji z W. Brytanią.

„Palestine Post” donosi również o wielkim wrzasku, jakie wywarły w brytyjskich kołach rządowych wiadomości, iż amerykańskie towarzystwa naftowe złożyły już rządowi Izraela

oferty na budowę rafinerii, które nale-żyłyby do Amerykanów.

Sprawą rafinerii w Haifie zajmują się także dzienniki „Hador”, notując zdumienie rządu londyńskiego z po-wodu stanowiska Izraela grożącego znacjonalizowaniem brytyjskiej rafinerii w Haifie. W związku z tym osta-trim wydarzeniem, prasa brytyjska domaga się wznowienia transportów ropy przez kanał Suezki do Haify — wskazuje na niebezpieczeństwo konkurencji amerykańskiej, która pragnie wybudowania w Izraelu nowych rafinerii z udziałem państwa żydowskiego.

## Rozwój kolei izraelskich

TEL AWIW 24. 8. (Kol Israel) Dziś odbyła się w Haifie uroczystość w związku z uruchomieniem linii kolejowej Haifa — Tel-Awiw. W uroczystości wzięli udział mini-ster komunikacji Remez, przedsta-wiciele dyrekcji kolei oraz członkowie Izby Handlowej. Min. Remez zapowiedział bliskie uruchomienie linii Tel-Awiw — Petach Tikwa. Nowa linia skróci czas przejazdu na trasie Haifa — Tel-Awiw do dwóch godzin.

Koleje izraelskie zatrudniają obecnie 750 robotników i urzędników. W najbliższym czasie liczba ta wzrośnie do 1.500 osób.

Wicedyrektor kolei podkreślił w swej wypowiedzi, że celem ożywie-nia kolejowego transportu towaro-wego, dyrekcja kolei obniżyła ta-ryfy. Uruchomienie linii Petach Tikwa — Tel-Awiw, które nastą-pi we wrześniu, pozwoli skrócić drogę ze 120 km do 104 km.

### 31-go SIERPNIA — KONFERENCJA DELEGATÓW ŻYDÓW — UCZESTNIKÓW WALKI Z BROJNEJ Z FASZYZMEM

WARSZAWA (ŻAP). W środę, dnia 31 bm. w sali posiedzeń Centralnego Komitetu Żydów w Polsce odbędzie się konferencja delegatów Żydów — Uczestników Walki Zbrojnej z Faszyzmem, na której przewodniczący Związku ob. Smolar wygłosi referat nt. „Podstawy ideologiczne zjednoczenia ruchu o wolność i niepodległość”.

Konferencja ta przyjmie deklarację o połączeniu ze wszystkimi organizacjami polskiego ruchu oporu w jednolity Żyd. Bojowników o Niepodległość i Demokrację.

### CENNY DAR DLA ŻYDOWSK. TOWARZYSTWA KRZEWIENIA SZTUK PIĘKNYCH

LUBLIN (ŻAP). Malarz i literat lubelski, Wiktor Ziolkowski, przekazał Żydowskiemu Towarzystwu Krzewienia Sztuk Pięknych cenny obraz olejny znanego malarza żydowskiego, Szymona Trachtera, który zginął podczas wojny z rąk okupantów hitlerowskich. Obraz ten — malowany przed 20 laty i przedstawiający pejzaż Kaimierza Dolnego — ofiarowała w darze Towarzystwu ob. Sitkowska z Lublina.

### ODSLONIĘCIE TABLICY PAMIĄTKOWEJ KU CZCI ŻYDÓW SIEDLECKICH

SIEDLCE (ŻAP). — Dnia 22 sierpnia 1942 r. okupant hitlerowski przy współudziale faszystów ukraińskich i litewskich rozpoczął likwidację getta w Siedlcach, gdzie zamknięto miejscową ludność żydowską oraz Żydów z miasteczka Łosice i Mordy.

Likwidacja getta siedleckiego w pierwszej fazie trwała 3 dni. Ogółem zostało wywiezionych do komór gazowych w Treblince około 13 tysięcy osób.

W rocznicę likwidacji bezbronnej ludności żydowskiej, której część wymordowano na miejscu, odbyło się w Siedlcach — w myśl uchwały Miejskiej Rady Narodowej uroczyste przemianowanie ulicy Browarnej na ulicę Bohaterów Getta.

W czasie uroczystości odsłonięto na ulicy Bohaterów Getta tablicę pamiątkową ku czci Żydów siedleckich.

W uroczystości udział wzięł delegat Centralnego Komitetu Żydów w Polsce mgr. Aizenbach.

### 1700 UCHODZCÓW ARABSKICH STARA SIĘ O ZEZWOLENIE NA POWRÓT DO RODZIN W IZRAELU

TEL-AWIW (Obsł. wł.) — W okresie od 1-go do 15-go sierpnia wpłynęło 600 wniosków w sprawie powrotu 1700 uchodźców arabskich, posiadających rodziny w Izraelu. Rząd Izraela wydał dotychczas zezwolenie tylko 1500 osobom. Przedstawiciel rządu za-przeczył pogłoskom, jakoby ktokolwiek próbował namawiać powracających Arabów do przejścia na judaizm. Jeżeli czyni się różnicę między Żydami a Arabami w kwestii imigracji, to w tym sensie, że Żydzi pragnący przybyć do Izraela, traktowani są jako repatrianci i wpuszczani są bez selekcji. Arabowie zaś, jako imigranci, których podania o wyjazd do kraju rozpatrywane są indywidualnie.

### CZECHOSŁOWACKIE DOMKI SKŁADANE DO IZRAELA I AUSTRALII

PRAGA (JP) „Ligna” czzechosłowacka spółka akcyjna dla eksportu przemysłu drzewnego wysłała w tym dniach pierwszy transport składanych domków drewnianych do państwa Izrael oraz do Australii. W krajach tych od dawna zauważyć się daje znaczny popyt na tego rodzaju budowlę. Narazie chodzi o próbną wy-syłkę. Oczekuje się jednak, że czzechosłowackie domki składane odpowiadać będą miejscowym wymaganiom i że czzechosłowacki przemysł drzewny w krajach tych zyska poważnych odbiorców.



## W KILKU WIERSZACH

— Zwłoki żołnierzy izraelskich, poległych w walkach o Kfar Ejion i La trun, przeniesione zostaną na teren izraelski. Dotychczas powzięta na dzień dzisiejszy podjęta została komisja rozjemcza izraelsko-transjordaniska.

— Min. Szaret przesłał na ręce burmistrza ministra spraw zagranicznych depeszę kondolencyjną z powodu śmierci prezydenta Barmy.

— Premier Ben Gurion przyjął w dniu 25 bm. delegację plantatorów owoców cytrusowych i przyrzekł im maksymalną pomoc rządu. Ben Gurion zaproponował utworzenie komisji, która zajmie się tą dziedziną produkcji rolnej oraz rozszerzeniem bazy uprawnej.

Delegacja Związku plantatorów udać się ma w najbliższym czasie za granicę.

— Państwo Izrael przyjęło zostało w skład międzynarodowej organizacji dla spraw higieny.

— Premier iracki Nuri Said Pasza odwiedził w dniu 24 bm. po rozmowie z premierem Egiptu, że rząd iracki nie udzielił poparcia tzw. planowi Wielkiej Syrii.

— Ambasador Izraela w USA Eliahu Eilat odwiedził w dniu 25 bm. przewodniczącego komisji dla spraw zagranicznych kongresu amerykańskiego. Oficjalny komunikat stwierdza, że „w rozmowie poruszono szereg aktualnych problemów”.

— W Tel Awiwie wybudowany zostanie wielki amfiteatr. Budowa zakończona zostanie latem 1950 roku.

— Posel Izraela w Argentynie i Urugwaju — Jaakow Cur został przyjęty na audiencję przez nowego ministra spraw zagranicznych Urugwaju. W czasie rozmowy poruszono sprawę umowy handlowej, która zostanie wkrótce zawarta.

— Rząd Izraela mianował trzech nowych oficerów do spraw imigracji. Jeden z nich pracować ma na terenie Kenii, Ugandy i Tanganiki, drugi — na terenie brytyjskiej strefy N'atmiec, trzeci — w Marsylii.

## W ROCZNICE ROZRUCHÓW ARABSKICH

TEL-AWIW 21. 8. (Kol. Izrael)

W tych dniach minęła 20-ta rocznica rozruchów arabskich, w wyniku których zabitych zostało wielu Żydów w Palestynie. Dziś odbyła się na starym cmentarzu w Tel-Awiwie uroczystość, w czasie której złożono hołd ofiarom rozruchów. W uroczystości wzięli udział weterani Hagany, przedstawiciele organizacji młodzieżowych oraz oficerowie Cwa Hagana Leisrael.

Nad grobami ofiar rozruchów oddano trzy salwy honorowe.

POSZUKIWANA URZĘDNICZKA kartoteki abonentów ze znajomością korespondencji w języku polskim i żydowskim. Założenia przyjmuje Administracja „Mosty — Nasze Słowo”, Łódź, ul. Kilińskiego 49 godz. 9 — 2.

ŻYDOWSKA PARTIA ROBOTNICZA (Polej Sjon Haszomer-Hacair), Łódź, ul. Narutowicza Nr 25 — Tel. 120-09. Zawiadamiamy, iż z dniem 1 września br. zostają wznowione lekcje języka hebrajskiego w grupach dla początkujących i średnio zaawansowanych. Zapisy przyjmuje i informację udziela sekretariat partii przy ul. Narutowicza Nr 25, front I p. codziennie w godzinach od 19 — 21-ej.

Dr PRUSAK — choroby nerwowe, wznowił przyjęcia: Łódź, ul. Południowa 23.

Dr EUGENIUSZ KONSTANTIN — choroby serca i wewn. jak w latach ubiegłych: Polanica-Zdrój, ul. Parkowa 7. obok apteki.

LECZ. ZĘBÓW, oraz nowoczesna pracownia zębów sztucznych, Łódź, ul. Piotrkowska 8.

Dr REICHER specjalista: weneryczne, skórne, płciowe (zaburzenia), Łódź, ul. Południowa 26, godz. 2—6.

## Wywiad z przywódcą młodzieży syryjskiej na Festiwalu SFMD w Budapeszcie

BUDAPEST. Korespondent Teleprsu w Budapeszcie przeprowadził wywiad z rzecznikiem Związku Studentów w Syrii, przebywającym obecnie na festiwalu młodzieżowym w stolicy Węgier. Delegacja syryjsko-libańska liczy 12 członków: 9 Syryjczyków i 3 Libańczyków.

„Nowy syryjski dyktator, Sami Hanawi jest brytyjskim agentem a jego Rada Wojskowa — marionetkowym narzędziem celem przywrócenia prestżu Anglii, zachwianego wskutek inspirowanego przez Amerykanów zamachu stanu Husni el Zaima” — oświadczył wspomniany syryjski działacz młodzieżowy.

„Walka pomiędzy brytyjskimi i amerykańskimi imperialistami na Bliskim Wschodzie — oświadczył on dalej — weszła obecnie w stadium krytyczne. Brytyjscy kapitałiści, wyrzucając raz jeszcze Syrię spod kontroli USA, dali do zrozumienia, że nie mają wcale zamiaru tak łatwo zrezygnować ze swoich wpływów w krajach arabskich.

„Wielu z przedstawicieli młodzieży Syrii, walczącej przeciwko reakcyjnemu represjom, znajduje się wśród 15 tysięcy działaczy politycznych, osadzonych w więzieniach przez rząd kraju. W roku ubiegłym, jedynie na skutek zdecydowanej, wrogiej postawy ludności Syrii, Anglia została zmuszona do zrezygnowania z nowego traktatu anglo-syryjskiego, w ramach którego kraj nasz stałby się członkiem bloku wojennego, zwrócenego zarówno przeciwko demokratycznym elementom Syrii, jak i Związkowi Radzieckiemu i krajom demokracji ludowej. „Młodzież syryjska wyszła jednak z uniwersytetów i fabryk na ulice i łącznie z całą ludnością wyraziła swe antywojenne i antyimperialistyczne uczucia. Podczas zamieszek, spowodowanych przez policję, będącą na usługach obcych imperialistów, zabitych zostało 100 Syryjczyków i przeszło 500 zostało rannych. Nasi rodzimi podlegacze wojenni i ich zagraniczni

## TRYGVE LIE O PRACACH KOMISJI POJEDNAWCZEJ

TEL-AWIW 19. 8. (Kol. Izrael). W czasie pierwszej konferencji prasowej po swym przybyciu do Lake Success, sekretarz generalny ONZ Trygve Lie oświadczył, że — zdaniem jego — Komisja Pojednawcza ma do zrealizowania szereg sukcesów na drodze do ostatecznego rozwiązania problemu państwa żydowskiego.

Trygve Lie dodał jednak, iż jest za wcześnie na przewidywania ostatecznych rezultatów, które uwieńczyły wysiłki Komisji Pojednawczej.

## PREMIER IRACKI O STOSUNKACH W ŚWIECIE ARABSKIM.

ALEKSANDRIA. Premier Iraku, generał Nuri Said Pasza, oświadczył, że zadaniem czołowych polityków arabskich jest reorganizacja Ligi Arabskiej w kierunku „zacieśnienia współpracy między poszczególnymi członkami Ligi”. Premier odmówił wypowiedzi na temat ostatnich jego rozmów z premierem egipskim — Sirry Faszą. Jak wiadomo, w czasie tych narad omawiano sprawę sojuszu iracko-egipskiego.

Równocześnie Nuri Pasza zastrzegł się, iż „Irak nie forsuje ani nie posiada planu Wielkiej Syrii, czy innego planu, który przewidywałby supremację Iraku na Bliskim Wschodzie”.

Niemniej jednak iracki rząd przyznał, że — „jego zdaniem — układy i sojusze między dwoma, czy więcej państwami arabskimi, są pożyteczne, jeśli zawarte są z myślą o pokojowej współpracy”.

## ZAIM KONSZACHTOWAŁ Z AMERYKĄ

TEL-AWIW. (wiadomość pośmiertna) Pismo „Jom-Jom” donosi z Kairu, iż dowiedziano się tam o rozmowach Zaima z zastępcą posła USA w Damaszku w sprawie udzielenia Syrii pożyczki przez USA w wysokości 100 milionów dolarów. Zaim oraz premier Barasi spotkali się z amerykańskimi przedstawicielami na kilka dni przed puczem. Syryjski dyktator miał się również wypowiedzieć za osiedleniem

niczni mocodawcy uciekli się do środków, którymi przyniósł wielkie korzyści w innych krajach. Przeprowadzili mianowicie sfałszowane wybory, w wyniku których utworzony został „parlament”, będący w swej strukturze tak samą antydemokratycznym organem ustawodawczym, jak poprzedni.

„W styczniu bieżącego roku zaareztowano 15 tysięcy ludzi sprzeciwiających się temu parlamentarnemu oszustwu. Pomimo terroru, ludność syryjska nie poddała się łatwo — zakonkludował przedstawiciel delegacji syryjskiej na Festiwal budapeszteński.

## Seria wizyt u Bevy

# Syn Ibn Sauda przybywa do Londynu po Abdulli, Said Paszy i innych politykach arabskich

LONDYN. Brytyjskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych podało oficjalnie do wiadomości, że w przyszłym miesiącu odwiedzi Włochy, jako „gość rządu” emir Mansur, dziesięć synów króla Arabii Saudyjskiej, Ibn Sauda. Z Wielkiej Brytanii emir Mansur uda się do Francji, gdzie odbędzie „kurację w Vichy”.

W związku z tą wizytą księcia arabskiego czynione są w Londynie gorące przygotowania. Zainteresowane ministerstwa brytyjskie czynią wszystko co jest w ich mocy, aby syn Ibn Sauda opuścił Anglię z przekonaniem, że jest ona „najbardziej przyjaznym miejscem na świecie”. Dla potwierdzenia księcia w tym przekonaniu odbędą się przed nim pokazowe defilady i ćwiczenia różnych jednostek wojskowych, powietrznych i marynarki. W Londynie uważają bowiem emira Mansura za „specjalistę” w sprawach wojskowych, tak, że jego zdanie może mieć decydujący wpływ na ewentualną decyzję Ibn Sauda w sprawie jego dalszego ustosunkowania się do Wielkiej Brytanii.

Młodzież syryjska wysłała studentów i robotników na wszystkie kongresy pokojowe i konferencje organizacji demokratycznych w kraju i zagranicą.

Republikański Związek Studentów Syrii został utworzony w marcu br., pod hasłem „Zjednoczony Front przeciwko imperializmowi”.

Inny delegat syryjski oświadczył iż naród Libanu obserwuje z uwagą wypadki w Syrii i zorganizował już silny ruch ludowy, któremu dotychczas udało się zapobiec zastosowaniu gwałtownych represji przez dyktatora libańskiego.

Reżyserzy gry brytyjskiej na Bliskim Wschodzie specjalnie wyznaczili datę przyjazdu emira na czas, gdy Abdulla marionetkowy „król” Transjordanii, znajdując się będzie już poza granicami Anglii. Abdulla, syn króla Hadżasa Husseina, śmiertelnego wroga Ibn Sauda, nie może się spotkać z synem tego ostatniego, aczkolwiek podczas ostatniej wojny z Izraelem sam spotkał się z Ibn Saudem. Wówczas chodziło bowiem o „żyłotne interesy świata arabskiego”, o które, jak wiadomo, Wielka Brytania bardzo się „troszczy”. Spotkanie to nie odbyło się zresztą w przyjaznej atmosferze. Obaj władcy arabscy rozstali się rozżaleni, że ich brytyjscy mocodawcy zmusili ich do tego spotkania.

Z początku Foreign Office zamierzało zaprosić syna Ibn Sauda równocześnie z Abdullą. Ten ostatni oświadczył jednak kategorycznie, że za dnie skarby nie spotka się z potomkiem największego wroga jego ojca. Dlatego też zaproszono emira Mansura do Wielkiej Brytanii w późniejszym terminie.

## Izrael otrzymał 50 ambulansów

TEL-AWIW (Obsl. wł.). — W odpowiedzi na apel „Czerwonej Tarczy Dawida” w Izraelu, bratnia instytucja w USA wysłała na pokładzie okrętu „Kantele” 27 ambulansów, przeznaczonych dla szpitalnictwa izraelskiego. W najbliższym czasie oczekuje się przybycia dalszych 50 ambulansów.

„Magen Dawid Adom” w Izraelu rozwija nader owocną działalność, zwłaszcza w kołach nowych imigrantów. Instytucja ta w ostatnim czasie założyła szereg stacji ratunkowych (udzielających pierwszej pomocy) oraz punktów przetwarzania krwi.

## W świecie arabskim

arabskich uchodźców w Syrii, co było, oczywiście, związane z warunkami udzielenia pożyczki przez Amerykanów.

„DOBRE CHEĆI” PŁK. HINNAWI PARYŻ. Na konferencji prasowej w Paryżu ambasador Syrii we Francji, Adnan Atassi, usiłował udowodnić, iż „akcja pułkownika Hinnawi nie ma nic wspólnego z rywalizacją między Anglikami i Amerykanami, czy między Anglikami a Francuzami, lecz była tylko wynikiem dążenia do fodu syryjskiego do zrzućcia jarzma Zaima”. Jako dowód „dobrych cheć” zamachowców Atassi przytoczył fakt przekazania władzy już w 24 godzinę po zamachu rządowi cywilnemu. Posel Syrii w szczególności zapewniał Francję, iż przewrót w Syrii nie jest skierowany przeciw Francji.

## BUDŻET I WYDATKI WOJSKOWE W EGIPCIE.

KAIR — Senat egipski, w skład za Izba deputowanych, uchwalił budżet państwowy na 187 milionów funtów szterlingów. Z sumy tej 52 miliony funtów przeznaczone są na wydatki wojskowe. Deficyt 29 milionów funtów ma być pokryty częściowo przez rezerwy państwowych, częściowo przez emitowanie nowej pożyczki.

## WOKOŁ WIZYTY MIN. SNYDERA W KAIRZE

KAIR (PAP). Dziennik „Al-Ahram” powołując się na źródła dobrze poinformowane oświadcza, że wizyta ministra finansów USA Snydera w Kairze i jego rozmowa z rządem egipskim związane są z projektem Trumana o tzw. „rozwoju” gospodarczym krajów Bliskiego Wschodu.

Wykonanie tego projektu będzie się opierało na wykorzystaniu specjalnego amerykańskiego funduszu.

## WOKOŁ BLOKU ISLAMISTANU

TEHERAN. — Irański minister spraw zagranicznych Asgar Hekmak oświadczył, iż rządowi irańskiemu nie jest nic wiadomo o próbach stworzenia bloku państw muzułmańskich — Islamistanu. Według doniesień z Teheranu, irańskie kółka rządowe odmówiły rozpatrzenia wysuniętej przez pakistańską Ligę Muzułmańską propozycji Bloku. Prywatnie natomiast członkowie rządu irańskiego głoszą, że Persja nie może się zgodzić na przewodnictwo w proponowanym bloku państw innego kraju muzułmańskiego, chcąc zarezerwować to dla siebie.

Reuter podaje natomiast ze źródeł półoficjalnych, iż na nadchodzącej sesji Ligi Arabskiej sprawa przewodnictwa w Islamistanie będzie głównym przedmiotem dyskusji.

## CZYŻBY ODPREŻENIE SYTUACJI PO ZAMACHU W SYRII?

ALEKSANDRIA. Według opinii obserwatorów politycznych w krajach Bliskiego Wschodu, po konsultacji premierów Iraku i Egiptu — Nurri Paszy i Sirry Paszy — należy się spodziewać pewnego odprężenia w sytuacji politycznej, zaostrożonej po zamachu w Syrii.

Niektórzy obserwatorzy przypuszczają również, że rozmowy premierów w Aleksandrii miały na celu przygotowanie gruntu dla trumanowskiego „programu pomocy dla obszarów gospodarczo zacofanych”, bowiem biorący udział w obradach szef gabinetu królewskiego — Hassan Jussef Pasha — przeprowadzał następnie rozmowy z ambasadorem Stanów Zjednoczonych w Egipcie.

Wizyta wspomnianego emira jest dalszym ogniwem w łańcuchu tego rodzaju wizyt różnych książąt arabskich w Anglii. Dotychczas odwiedzili już bowiem Wielką Brytanię: emir Cyrenajki Sayyid Idais el Senussi, regent Iraku, emir Abdulli III i jego premier ministrów gen. Nuri el Said, oraz „król” Transjordanii, emir Abdulla wraz ze swymi czołowymi ministrami.

Wszystkie te wizyty mają na celu przekonanie kacyków arabskich o konieczności realizacji imperialistycznych celów brytyjskich na Bliskim Wschodzie, a przede wszystkim — utworzenia Wielkiej Syrii z emirem Abdullą — najwierniejszym sługą Anglii w tej części świata — na czele. Dotychczas jednak rozmowy nie dały żadnego pozytywnego wyniku poza tym, że w Syrii Intelligence Service spowodowała zabójstwo dyktatora tego kraju, będącego na usługach imperialistów amerykańskich. Przeciwko planowi „Wielkiej Syrii” protestuje zarówno ludność zainteresowanych krajów, jak i sami kacykowie arabscy. Regent Iraku obawia się, że dzięki realizacji tego planu, Abdulla skupi w swych rękach wielką władzę, która umożliwi mu następnie ewentualne otrzymanie tronu Iraku, względnie regencji — powołując się na fakt, że jest bratem pierwszego króla Iraku, Faisala, a stryjem nieletniego potomka tego ostatniego. Z tych samych względów Ibn Saud sprzeciwia się utworzeniu Wielkiej Syrii. Ten król pustyni wie doskonale, że syn Husseina zechce pomścić klęskę swego ojca, aby sięgnąć po koronę Arabii Saudyjskiej. W ten sposób Abdulla wprowadziłby w życie ambitne plany swego ojca.

Wielka Brytania zdaje sobie doskonale sprawę z nastrojów swoich wasali. Dlatego też pragnie ona wszelkimi sposobami ich przekupić, czyniąc im hojne obietnice, których oczywiście wcale nie ma zamiaru honorować. Wie ona doskonale, że z tymi kacykami arabskimi da sobie łatwo radę. O wiele trudniejsza będzie jednak sprawa z otrzymaniem zgody zainteresowanych ludów na utworzenie marionetkowego królestwa „Wielkiej Syrii”.

## PROWOKACJE ANTYSYJONISTYCZNE W BERLINIE

BERLIN. Po zajęciach w Monachium również i Berlin stał się widowiskiem antysyjonistycznych wybrków. Na reprezentacyjnej ulicy Berlina zachodniego — Kurfuerstendam, królestwie „czarnego rynku”, jeden z czarnogeldziarzy głośno wypowiadał swoje antysyjonistyczne poglądy. Wkrótce wszczął się bójka, w której wzięło udział kilkadziesiąt osób, walczących przy pomocy pałek i kamieni. Sprawca zajścia został aresztowany.

## EKSPLATACJA LINII KOLEJOWEJ TEL-AWIW — HAIFA

TEL-AWIW 21. 8. (Kol. Izrael). W dniu dzisiejszym podjęty został normalny ruch towarowy na nowowybudowanej linii kolejowej Haifa — Tel-Awiw. Pierwszy po ciąg towarowy przybył dziś z Haify do Tel-Awiwu, omijając Tul Karem.

Ruch pasażerski na nowowybudowanej linii komunikacyjnej zostanie zapoczątkowany z chwilą wybudowania stacji kolejowej nad Jarkonem, w północnej części Tel-Awiwu.